

Årets utställning – *Ansökan och motivering*

Utställningens titel: Samling vid elden

Producent: Hälsinglands museum

Placering/plats: Gävleborgs län, Hälsingland, Färila – Hälsinglands museum, Färiafilialen

Varaktighet:

Utställningen »Samling vid elden« öppnade den 8 december 2018 och kommer att visas i Färila till och med augusti 2019. Då det också finns ett intresse av att visa utställningen på andra platser i Gävleborgs län under denna tidsperiod kommer en ytterligare uppsättning av utställningen att produceras. Under vårvintern 2019 kommer utställningen att vidareutvecklas med material från bränderna i Kalifornien, vilket delvis kommer att förändra och utöka produktionen. Den lokala berättelsen från Färila blir då en del i ett globalt fokus vad gäller klimatförändringarna.

Budget:

Produktionen har kostat ca 970 000 kronor. Från Länsstyrelsen Gävleborg och Region Gävleborg har 470 000 kronor beviljats och museet insats uppgår till ca 500 000 kronor.

I den första etappen fick vi stöd av Region Gävleborg för att finansiera journalisten Po Tidholm och fotografen Peter Hoelstad för den inledande dokumentationen. Arbetet startade under den senare delen av den akuta skogsbranden sommaren 2018.

Kontaktpersoner:

Gunilla Stenberg, gunilla.stenberg@hudiksvall.se, 070-692 56 91

Carl Anders Skoglund, carlanders@halsinglandsmuseum.se, 070-200 04 99

Övrig arbetsgrupp:

Projektansvarig och samordning: Gunilla Stenberg

Utställningsformgivning: Carl Anders Skoglund

Journalist: Po Tidholm

Fotograf: Peter Hoelstad

Kompositör: Alex Neilson

Musikkoordinator: Andreas Hagman

Tekniker: Sindre Ranheim, Kurt Lindfors

Utställningsvärd / slöjdare: Niklas Karlsson

Administration / ekonomi: Susanne Klingefors

Under produktionen har vi haft nära samarbete med Länsstyrelsen Gävleborg som haft stabsansvar vid tiden för skogsbranden.

Motivering:

Berättelser/dramaturgi, gestaltning, publikvänlighet, metod

Utställningen utgår från den stora skogsbranden i Hälsingland sommaren 2018 – en kollektiv berättelse med stark lokal angelägenhet – men med ekon från andra liknande berättelser i Sverige och Grekland. Dokumentationen i Gävleborg skedde i realtid och gestaltningen arbetades fram kort därefter.

Hälsinglands museum fick tidigt access till området innanför avspärningarna, till skillnad från media. Det gav oss unika möjligheter att följa brandbekämpningen och möta människorna i det kritiska arbetet och händelser som exempelvis evakuering.

Utställningen berättar om samverkan, ömsesidig hjälp, stark känsla för landsbygden och människorna, men också om skogsnäringens betydelse i lokalsamhället. Journalisten Po Tidholm och fotografen Peter Hoelstad fick uppdraget att dokumentera händelsen. I gestaltningen ingår också en film med specialskriven musik av den skotske tonsättaren Alex Neilson. I kompositionen utgår han från sommarens händelser samt inspireras av den lokala musiktraditionen.

Genom att låta produktionen återkopplas till den ort där händelserna inträffade återförs intryck och resultat till platsen och människorna där, i stället för att lämnas över till tolkning och publik på en avlägsen arena. Vid traumatiska händelser kan produktioner med direkt återkoppling fungera konstruktivt i allas bearbetning av händelserna.

Bildernas igenkännlighet öppnar också för en fortsatt bearbetning av minnen och erfarenheter. Utställningen bygger på just bildernas igenkännlighet. Från nära porträtt till översiktliga bilder med hjälp av drönarteknik. I denna metod ingår även utställningslokalen, en ombyggd f.d. färghandel på affärsgatan i Färila, den ort där staben för brandbekämpningen låg. Vi har valt en slöjdare som utställningsvärd där slöjdandet blir en del i mötet mellan besökarna och utställningen. Slöjden skapas i virke från den brännskadade skogen och bjuder in till workshops och fortsatt dialog.

I produktionen har vi valt att ge det lokala företräde med sina frågor. I denna produktion – Samling vid elden – inkluderades bränderna i Grekland som tidsmässigt sammanföll och som delade samma brandbekämpande EU-resurser. I nästa skede kommer produktionen att vidgas till att resa ytterligare frågor kring klimatet och inkludera bränderna i Kalifornien.

Gestaltningen utgår ifrån platsen, de mellanmännsliga relationerna och de lokala reaktionerna. Fotografen Peter Hoelstad och journalisten Po Tidholm har i sin gestaltning utgått ifrån hur människorna på platsen upplevt händelserna och i möjligaste mån försökt återge dem utan att med egna tolkningar ställa sig i vägen för de minnen och berättelser som formas vid omskakande skeenden. Igenkänningen är viktig. Även om branden i Hälsingland kan betraktas som en del i ett större – kollapsande – system, har det varit angeläget att utgå ifrån den lokala erfarenheten.